

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr 32.

Kontor: Nørregade 33, St.

17. August 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofvildthdl. J. L. Andersen).

Handel med

Frugt, Vildt og Fjerkræ,
Skovbogade Nr. 5. Telf. 7015.
Daglig frisklavet Fiskefars
60 Øre pr. Pd.

Toni Christensen.

Hjemmelavet Konfekt,

Spise- og Kogechokolade,

Kakao m. m.

Lykkesholms Allé i A, St.

Telefon 18311.

Varerne bringes overalt.

Redaktionen træffes som Regel
hver Mandag Kl. 2—4 paa Kontoret
Nørregade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det
først udkommende Nummer af Blad-
et, maa være Redaktionen i Hænde
senest Søndag Morgen. Indtil videre
bedes Breve og Manuskripter sendt
til Fru Monrad, Hostrupsvej 2, 3. S. V.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St.,
aaen hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Sam-
fundet bedes sendte under Ekspedi-
tionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20
Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre
pr. Petitlinie ÷ 10 % for mindst 3
Ganges Indrykkelse. Løbende An-
noncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i
Forsendelsen bedes stilet skriftligt til
Postvæsenet — hjælper dette ikke,
da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet“ faas i
Kioskerne.

Bør her indføres en særlig Eksamen for Haandgerningslærerinder?

Lidt om Haandgernings-Under-
visningen i Tyskland
ved Dorothea Heckscher.

Medens vi herhjemme fornemme-
lig lægger Vægt paa og beskæftiger
os med Kunsthåndarbejdet, der i
Parentes bemærket, kan maale sig
med det bedste af hvad der præsteres
i Verdensbyerne Berlin, Dresden,
Hamburg og Altona, ja, hvad Sma-
gen angaar, endogsaa staar nok saa
højt som dette, tør jeg vel paastaa,

at Tyskland paa det praktiske Ar-
bejdes Omraade, som Stopning, Lap-
ning, Linnedsyning, Tilklipning etc.
har overfløjet os.

Hvad der i Tyskland har bi-
draget meget til at hæve Haand-
arbejdet, baade den ene og den an-
den Slags, er uden Tvivl den saa-
kaldte »Fortbildungs- & Gewerbeschule
für Mädchen«, en saadan findes næsten
overalt i Landets større Byer, og
omfatter foruden Haandarbejde til-
lige mange andre Fag, hvorigennem
Kvinden er og vil være i Stand til
at skabe sig en Levevej og selvstæn-
dig Livsstilling. Skolens Formaal er
at give Elever et grundigt Fond af
Kundskaber og dygtiggøre hende til
selvstændigt Arbejde. Undervisningen
er et å toaars, hvad der afhænger
af Vedkommendes Forkundskaber
og Udvikling. For at finde Opta-
gelse i Skolen, kræves en skriftlig
Udarbejdelse i Modersmaalet, som
skrives under »Klausur«, som det
der kaldes og hvad enten den unge
Pige vil uddanne sig i Bogholderi
eller Husholdning, i Modepynt og
Dameskræddersyning eller i Tegning
og Maling, i Fotografering eller Fri-
sering, som Sætterske eller i Vask
og Strykning, til Gymnastiklærerinde
eller Haandgerningslærerinde, til
Tegnelærerinde eller Husholdnings-
lærerinde etc., saa maa hun deltage
i Undervisningen i Modersmaalet, og
i adskillige af Fagene kræves der
for at opnaa et Afgangsbevis, en ikke
ringe Grad af Dygtighed i dette.

Ved Haandgernings-Undervisnin-
gen benyttes den Schallerfeldske
Metode, der tillige gennem det kgl.
prøjsiske Kirke-, Undervisning- og
Medicinal-Ministeriums Lovbestem-
melser af 15. Oktober 1872 og 31.
Maj 1894 er befalet indført i alle
Landets Skoler, offentlige saa vel
som private. Undervisningen maa
kun meddeles af dertil eksaminerede
Lærerinder.

Jeg har i Vinter — længere Tid
ad Gangen — besøgt flere af Berlins
større Folke- og Statsskoler og kan
kun anerkende Metodens store For-
dele. Særlig bør det fremhæves, at
alt hvad der hedder mekanisk Ar-
bejde her falder bort; Barnet vænnes
til Orden og Sparsommelighed og
lærer at tænke og arbejde selvstæn-
digt. Fra den første Dag, det ind-
føres i dette Fag, maa det uden
Hjælp, gennem Anskuelsesbilleder,
Forklaringer og Tegninger paa Skole-
tavlen, selv udføre ethvert Arbejde,
og da Undervisningen skrider lang-
somt frem, og da hver enkelt Ting
grundig forklares og repeteres, først
af Lærerinden, dernæst af Eleverne
selv, er et normalt begavet Barn uden

Vanskelighed i Stand til at kunne
følge med. Metoden kræver Barnets
fulde Opmærksomhed og forstaar
Lærerinden at vække dets Interesse
for Arbejdet, er det en Fornøjelse at
se med hvilken Lyst og Iver de smaa
tage fat. Her et enkelt Eksempel
blandt flere andre. I en af Folke-
skolerne overværede jeg en Time i
Lapning. Ugen efter besøgte jeg
atter den samme Klasse for videre
at følge Undervisningsgangen; det
viste sig da, at flere af Smaapigerne
hjemme — efter hvad de havde lært
i forrige Time — havde forsøgt at
lappe deres hullede Kjoleærmer,
Forklæder etc., nogle af dem havde
ganske vist benyttet Stof af en anden
Farve end Kjølens, selvfølgelig fordi
de ikke kunde faa andet, men Inte-
ressen for Arbejdet var vakt og dette
forholdsvis upaaklageligt udført.

I Tyskland gives der 2 Eksami-
ner for Lærere og Lærerinder: den
videnskabelige og den tekniske.
Under sidstnævnte hører Sang, Teg-
ning, Gymnastik og for Lærerinder-
nes Vedkommende, tillige Hushold-
nings- og Haandgernings-Eksamen.

For at kunne blive optaget paa
Forberedelseskursus'et til disse Eks-
aminer, kræves Realskoleafgangs-
bevis. Forberedelsen er etaarig og
omfatter foruden den praktiske og
teoretiske Undervisning tillige Un-
dervisning i Pædagogik, Metodik, Sund-
hedslære og Repetition af de alminde-
lige Skolefag, samt skriftlig Ud-
arbejder i Modersmaalet. En
saadan Eksamen er paabudt af Sta-
ten og Prøven aflægges for en af
Staten dertil udnævnt Eksamen-
kommission. De teknisk saavel som
de videnskabelig eksaminerede Læ-
rere og Lærerinder ved Folke-
og Statsskolerne, ansættes af Staten og
ere pensionsberettigede.

Af teknisk uddannede Lærer-
kræfter har vi herhjemme vel kun
Tegne- og Gymnastiklærere og Lærer-
inder. Mon ikke det turde være
heldigt og værd at arbejde hen imod
ogsaa her at indføre en lignende Ud-
dannelse af Lærerinder i praktisk
Haandgerning?

Jeg vilde ønske, at disse Linier
maatte henlede vedkommende Auto-
riteters Opmærksomhed paa denne
Sag, og at Tanken om en saadan
Uddannelse maatte vinde Bifald og
i en nær Fremtid blive til Virkelig-
hed.

Damernes Kunstflidsforening og dens Betydning.

Foredrag ved D. Kvindesamfunds
Fællesmøde

af

Fru Emma Gad.

Jeg brugte Ordet Erhverv, og skal
i denne Sammenhæng bemærke, at
denne Uddannelse til Hushaandvær-
kere, som maaske har en frem-
tidig for sig, ikke er det eneste
Punkt, hvor Kunstflidsforeningens
Bestyrelse tænker sig at kunne skabe
en Kilde til virkelig selvstændigt Er-
hverv. I Foreningens Program staar
der angivet som dens Formaal: at
være til Gavn for det kvindelige
Hjemmeerhverv, derved maa forstaaes
Bierhvervet, Hjælpen til det daglige
Forbrug i Hjemmene med de smaa
Indtægter, hvor alle Husfællerne maa
ydre hver deres Skærv, hvis det skal
slaa til. Jeg har fundet det rigtigst
i den Henseende straks at tone Flag,
dels fordi jeg synes, at ogsaa den
Slags Hjelpe-Fortjeneste i mange
Forhold har sin Berettigelse, og dels
fordi jeg ikke tror paa, at hverken
Kunstvævning, Brodering, Hedebo-
syning eller Trædekoration kan føde
sin Udøvelse helt og holdent, i
hvert Fald ikke ordentlig. Folk vil
ikke hertilands betale disse Ting
med saa høje Priser. Men netop
ved at skabe smukke Opgaver for
Bierhvervet i Hjemmet; mener jeg,
at en videre Udvikling af Kunst og
Husflidsagen socialt set har sin
store Betydning, idet den indirekte
virker til Gavn for det virkelige Er-
hverv. I det Tilfælde, at den kan
drage noget af den Arbejdskraft bort
fra Industrien og især fra Kort-
arbejdet, som nu søger til disse uhyre
overbefolkede Erhvervsgrene for at
tilfredsstille Behovet: Klæder og
Lommepege, og faa noget af Strøm-
men ledet over paa Udøvelsen af
kunstnerisk værdifuld Haandgærning,
saa vil det være en Vinding for alle
Parter. Den virkelig erhvervende
Kvinde vil derved blive befriet for
sin mest ødelæggende Konkurrent:
Middelstandskvinden, der kun værd-
sætter Arbejdet efter sit Lomme-
pegebehov. Saa længe en ung Pige
fra et velstillet Hjem vil indlade sig
paa at staa som Ekspeditrice i en
Forretning for de 15 à 20 Kr. mdl.
som hun behøver til personligt Brug,
uden at bekymre sig om, hvor me-
get hun derved skader de Kolleger,
der skal leve af deres Arbejde, saa
længe er det ikke muligt at skabe
et virkelig fagligt Sammenhold inden-
for de kvindelige Erhvervsgrene.
Foreningen kan tillige paa denne
Maade efterhaanden retlede og ud-
nytte en stor Arbejdskraft, som nu
rundt i Hjemmene bortødsles paa
unyttige og uskønne Ting ved at
være Salgsbureau for arbejdende
Damer og forsyne dem med virke-
lig kunstneriske Tegninger og Mo-
deller. Og den kan samle de spredte
Kræfter fra hele Landet for derigen-
nem at forædle Husfliden til Kunst-